

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Το παρόν σχέδιο νόμου χωρίζεται σε τρία Μέρη. Στο πρώτο περιλαμβάνονται διατάξεις με τις οποίες τροποποιείται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, στο δεύτερο έχουν ενταχθεί ρυθμίσεις με τις οποίες αναδιοργανώνεται πλήρως το Ινστιτούτο Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων, το οποίο εποπτεύεται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και το Υπουργείο Εξωτερικών και τέλος, στο τρίτο Μέρος, μια σειρά από άλλες διατάξεις που αφορούν τη ρύθμιση επιμέρους θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υπηρεσιών που εποπτεύονται από αυτό.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Η Εθνική Σχολή Δικαστών ιδρύθηκε με το ν. 2236/1994 και λειτούργησε στο πλαίσιο που είχε διαμορφώσει ο νόμος εκείνος – με τις μεταβολές που μεσολάβησαν - μέχρι το 2008, οπότε, με το ν. 3689 αναμορφώθηκε πλήρως το νομοθετικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της. Βασικό χαρακτηριστικό του νόμου 3689/2008 είναι ότι ανέτρεψε την αναλογία που υπήρχε μεταξύ ανώτατων δικαστικών λειτουργών αφενός και εκπροσώπων άλλων επιστημονικών φορέων αφετέρου, σε ό,τι αφορά τη λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών και τη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, επιλογή που περιόρισε σε σημαντικότατο βαθμό τον αναγκαίο κοινωνικό έλεγχο στη λειτουργία της Σχολής.

Προβλήματα υπάρχουν όμως και ως προς τον αριθμό και τις ιδιότητες των διευθυντών της Σχολής. Αρχικά, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ο διορισμός ως Γενικού Διευθυντή μέλους ανώτατου δικαστηρίου, καθώς και ο διορισμός του ως πλήρους απασχόλησης, όπως προβλέπεται στο ν. 3689/2008, είναι απολύτως θετικός. Θα πρέπει όμως να συνοδευτεί από επιπλέον δεσμεύσεις. Θα πρέπει να προβλεφθεί ότι ο Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης κατά το χρόνο της θητείας του, ότι θα διαμένει μόνιμως στην έδρα της Σχολής και θα έχει εκεί καθημερινή παρουσία. Με το παρόν σχέδιο, ο ρόλος του Γενικού Διευθυντή θεωρείται απολύτως καθοριστικός για τη λειτουργία και την αναβάθμιση της Σχολής. Άλλωστε αποτελεί ασφαλώς ελληνική πρωτοτυπία να λειτουργεί μία Σχολή Δικαστικών Λειτουργών, στην οποία να μην είναι καθημερινή και καθοριστική η παρουσία του Διευθυντή, που θα μπορεί έτσι να ασκεί άμεση και αποτελεσματική εποπτεία στο επιτελούμενο έργο και να έχει άμεση αντίληψη των προβλημάτων που πολλές φορές δημιουργούνται. Εξάλλου, στον ισχύοντα νόμο δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για τα κριτήρια με βάση τα οποία γίνεται η επιλογή του Γενικού Διευθυντού της Σχολής. Ο Γενικός Διευθυντής, με βάση το νόμο, εκτός από τη διοίκηση και την εποπτεία που πρέπει να ασκεί ως προς το επίπεδο της προσφερόμενης κατάρτισης και επιμόρφωσης, προωθεί επίσης τις διεθνείς σχέσεις της Σχολής και μεριμνά για τη συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών και των εκπαιδευομένων σε προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης που οργανώνονται από δικαστικούς ή άλλους επιστημονικούς φορείς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει, επομένως, να συνεκτιμώνται για την επιλογή του όχι μόνο τα διοικητικά του προσόντα – τα

οποία πάντως είναι σημαντικά - αλλά και επιπλέον επιστημονικοί τίτλοι, όπως και η δυνατότητά του να προωθήσει τις διεθνείς σχέσεις και τη διεθνή προβολή της Σχολής. Προβλέπεται επίσης ότι θα πρέπει να συνεκτιμώνται οι εκθέσεις αξιολόγησής του των τελευταίων δέκα ετών. Βεβαίως, εφόσον ο Γενικός Διευθυντής προέρχεται από τα Ανώτατα Δικαστήρια, οι εκθέσεις αξιολόγησης έχουν ληφθεί υπόψη για την προαγωγή του, ωστόσο, αυτό δε σημαίνει βέβαια ότι όλες οι εκθέσεις όλων των Ανώτατων Δικαστών έχουν ταυτόσημο περιεχόμενο.

Παράλληλα, η σταθερή παρουσία του Γενικού Διευθυντή στη Σχολή καθιστά περιττή την ταυτόχρονη παρουσία μελών ανώτατων δικαστηρίων στις θέσεις των Διευθυντών Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, οι οποίοι μάλιστα συνεπικουρούνται στο έργο τους από τρεις συμβούλους σπουδών – σύνθεση πραγματικά «πολυτελής», αν λάβει κανείς υπόψη του και τις ελλείψεις που υπάρχουν στις θέσεις των δικαστικών λειτουργών, η οποία άλλωστε δεν μπορεί να διατηρηθεί και για τον επιπλέον λόγο, ότι πια οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης ενεργούν υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντή, που έχει και τη συνολική ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της Σχολής. Οι διευθυντές (κατάρτισης και επιμόρφωσης) μπορούν, λοιπόν, να είναι μέλη ανώτερων και όχι ανώτατων δικαστηρίων. Καθώς μάλιστα, όπως προβλέπεται στο παρόν σχέδιο, θα πρέπει να έχουν συχνή παρουσία στη Σχολή, τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα, η εποπτεία τους στο διεξαγόμενο έργο θα μπορεί να είναι άμεση. Τέλος, με δεδομένο ότι για τη διοίκηση των δικαστηρίων της χώρας, όπως άλλωστε και για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, έχει προβλεφθεί ότι κάθε διοικητικό όργανο δεν μπορεί να έχει παρά μία μόνο θητεία, το ίδιο, για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει να προβλεφθεί και για τους Διευθυντές της Σχολής.

Από την άλλη πλευρά, ορθά έχει επισημανθεί κατά τη δημόσια διαβούλευση για το παρόν σχέδιο, ότι με δεδομένη την ύπαρξη δύο κατευθύνσεων στη Σχολή (πολιτικής–ποινικής και διοικητικής), η καθεμία από τις οποίες απαιτεί εξειδικευμένη γνώση του αντικειμένου που διδάσκεται, είναι χρήσιμο να μην υπάρχει ένας διευθυντής κατάρτισης και ένας επιμόρφωσης από διαφορετικές κατευθύνσεις ο καθένας, όπως προβλέπεται μέχρι σήμερα, αλλά να διορίζονται δύο διευθυντές, κατάρτισης και επιμόρφωσης, ένας για κάθε κατεύθυνση. Με δεδομένο εξάλλου, ότι το παρόν σχέδιο προβλέπει πλέον τη λειτουργία και νέας κατεύθυνσης, για εισαγγελικούς λειτουργούς, κάτι που αποτελεί πάγιο αίτημα των εισαγγελέων (όπως εκφραζόταν από την Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος) κρίνεται αναγκαία η πρόβλεψη μίας επιπλέον θέσης διευθυντή κατάρτισης και επιμόρφωσης από τον κλάδο των εισαγγελικών λειτουργών. Με τη νέα αυτή δομή, εμφανίζεται, όπως είναι προφανές, περιττή πλέον η ύπαρξη τριών συμβούλων σπουδών, εφόσον οι διευθυντές έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου τους και λειτουργούν υπό την καθημερινή καθοδήγηση και επίβλεψη του Γενικού Διευθυντή.

Από τη δημόσια διαβούλευση προέκυψε η πρόταση αλλαγών και στη σύνθεση και λειτουργία του Συμβουλίου Σπουδών. Ο ισχύων νόμος προβλέπει τη λειτουργία ενός μόνο Συμβουλίου για τις υπάρχουσες δύο κατευθύνσεις, μολονότι οι εκπαιδευτικές ανάγκες της πολιτικής – ποινικής αφενός και της διοικητικής κατεύθυνσης αφετέρου είναι διαφορετικές. Για το λόγο αυτό το Υπουργείο υιοθέτησε, ως πλέον λειτουργική, την πρόταση για τη δημιουργία δύο διαφορετικών Συμβουλίων Σπουδών, ενός για την κάθε μία από τις δύο βασικές κατευθύνσεις.

Αλλαγές υιοθετούνται και ως προς τις προϋποθέσεις διορισμού των διδασκόντων στη Σχολή. Στον ισχύοντα νόμο δεν καθορίζονται καν τα προσόντα τα οποία αξιολογούνται για τον διορισμό των διδασκόντων ούτε προβλέπεται η τήρηση κάποιας ισορροπίας μεταξύ δικαστών, μελών ΔΕΠ και Δικηγόρων. Και τούτο παρά το γεγονός ότι ακόμα και στην Αιτιολογική Έκθεση του νόμου 3689/2008 αναγνωρίζεται η ανάγκη «ανοίγματος» της Σχολής προς την κοινωνία. Η διακήρυξη αυτή πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένα μέτρα. Βασικός προορισμός της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών είναι η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και του ανεξάρτητου φρονήματος των νέων δικαστικών λειτουργών και ταυτόχρονα βέβαια η κατάρτισή τους κυρίως σε κρίσιμους τομείς που δεν έχουν διδαχθεί επαρκώς κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών τους νομικών σπουδών, καθώς και η εκπαίδευσή τους για την αντιμετώπιση των πρακτικών ζητημάτων που θα αντιμετωπίσουν κατά την άσκηση του λειτουργήματός τους. Στη διδασκαλία θα πρέπει

επομένως να συμμετέχουν εκπρόσωποι όχι μόνο των δικαστικών λειτουργών, των οποίων ασφαλώς η παρουσία και συμμετοχή είναι σημαντική, αλλά επίσης και καθηγητών πανεπιστημίου ή δικηγόρων με μεγάλη εμπειρία, κυρίως όταν εκπροσωπούν μεγάλες επιστημονικές ενώσεις. Η επιλογή, άλλωστε, των διδασκόντων θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μη δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς την τήρηση των βασικών αρχών της αξιοκρατίας. Το νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει να ορίζει τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης, ώστε η κρίση σχετικά με τα πρόσωπα των διδασκόντων, τις ώρες διδασκαλίας και τα μαθήματα να είναι διαφανής.

Επιπλέον ζητήματα δημιουργούνται από την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο προσμετρούν για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών οι γραπτές και οι προφορικές εξετάσεις. Με τον παλαιότερο νόμο οι προφορικές εξετάσεις προσμετρούνταν σε ποσοστό μόνον 1/3 στην τελική βαθμολογία, ενώ σήμερα έχουν την ίδια ισχύ με τις γραπτές εξετάσεις, με αποτέλεσμα να γεννώνται σοβαρά ζητήματα ως προς την αξιοπιστία της βαθμολογίας σε αυτές. Παράλληλα, σε ό,τι αφορά τις εξετάσεις, ο νόμος εμφανίζει κενά σε σχέση με τον τρόπο ανάδειξης των μελών της Επιτροπής Διαγωνισμού, εκείνων που επιλέγουν τα θέματα και των βαθμολογητών. Και τούτο παρά το γεγονός ότι ο τρόπος επιλογής των προσώπων αυτών θα πρέπει να είναι σε τέτοιο βαθμό διαφανής, ώστε να μη δημιουργούνται αμφισβητήσεις ως προς την αξιοπιστία των εξετάσεων.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο του ιδιαίτερου ενδιαφέροντός του για τη διασφάλιση της διαφάνειας και αντικειμενικότητας κατά την επιλογή των νέων δικαστικών λειτουργών, αλλά και για την αναβάθμιση της παρεχόμενης σε αυτούς κατάρτισης, επιχειρεί με το παρόν Σχέδιο Νόμου μια ριζική αναμόρφωση του ν. 3689/2008, τροποποιώντας τις διατάξεις εκείνες που παρουσιάζουν προβλήματα και συμπληρώνοντας τα υφιστάμενα κενά.

Το παρόν πρώτο μέρος του σχεδίου νόμου είναι διαρθρωμένο σε πέντε κεφάλαια, κατ' αντιστοιχία με εκείνα του ν. 3689/2008. Με τις ρυθμίσεις του πρώτου κεφαλαίου τροποποιείται η διοικητική οργάνωση της Σχολής, ώστε να επιτευχθεί το «άνοιγμα» προς την κοινωνία που αποτελούσε βασικό στόχο του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου και κεντρικό αίτημα τόσο των δικηγορικών συλλόγων της χώρας όσο και των άλλων επιστημονικών φορέων, αλλά ακόμα και των ενώσεων των δικαστικών λειτουργών, χωρίς βεβαίως να αμφισβητείται ότι πάντως η μεγάλη πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι δικαστικοί λειτουργοί. Προσδιορίζονται επίσης επακριβώς οι αρμοδιότητες των οργάνων της Σχολής, ώστε να αποφευχθούν προβλήματα αδιαφάνειας κατά τη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, ενώ προσδιορίζονται με ακριβή τρόπο και τα δικαστήρια από τα οποία προέρχονται οι Διευθυντές της Σχολής. Προβλέπεται ότι ο Γενικός Διευθυντής είναι μέλος ανώτατου δικαστηρίου, ο οποίος ορίζεται για μία μόνο τριετή θητεία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση εκ περιτροπής από το Συμβούλιο Επικρατείας και τον Άρειο Πάγο και συνεπικουρείται στο έργο του από δύο Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης (από έναν για καθεμιά από τις υπάρχουσες δύο κατευθύνσεις), μέλη ανώτερων δικαστηρίων, καθώς και από έναν Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Εισαγγελέων, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν συστηματική παρουσία στη Σχολή, και ορίζονται με μερική απασχόληση. Τέλος, στο ίδιο κεφάλαιο, προβλέπεται η δημιουργία δύο Συμβουλίων Σπουδών – ενός για τη διοικητική και ενός για την πολιτική-ποινική δικαιοσύνη – ώστε να είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική η σύνθεσή τους και πλέον αποτελεσματική η λειτουργία τους. Παράλληλα καταργούνται βέβαια οι τρεις θέσεις των Συμβούλων Σπουδών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναμορφώνονται πλήρως οι διατάξεις που αφορούν την επιλογή των εκπαιδευομένων, τόσο ως προς τον τρόπο ανάδειξης των ατόμων που διενεργούν το σχετικό διαγωνισμό, όσο και ως προς την αναλογία της βαθμολογίας μεταξύ γραπτών και προφορικών εξετάσεων. Προβλέπεται επίσης ρητά πλέον ότι η διεξαγωγή τόσο των γραπτών όσο και των προφορικών εξετάσεων γίνεται στην έδρα της Σχολής και υιοθετούνται ρυθμίσεις που διασφαλίζουν κατά το δυνατό το αδιάβλητο των εξετάσεων.

Στο τρίτο κεφάλαιο, αλλαγές υιοθετούνται ως προς το περιεχόμενο της κατάρτισης των νέων δικαστικών λειτουργών, με έμφαση στην ανάπτυξη θεμάτων που θα αναδεικνύουν την ανεξαρτησία της γνώμης και το ήθος των δικαστικών λειτουργών. Η διδασκαλία βιβλίων που αναφέρονται σε φωτεινά παραδείγματα δικαστικών λειτουργών, όπως ο Τερτσέτης ή ο Δελαπόρτας, γίνεται υποχρεωτική. Αλλαγές υιοθετούνται επίσης ως προς την αξιολόγηση των μαθημάτων κατά το δεύτερο στάδιο της κατάρτισης, ώστε ο τελικός βαθμός να αποδίδει την αξιολόγηση όλων των διδασκόντων. Αναγκαία κρίθηκε και η αλλαγή σε ό,τι αφορά τις εξετάσεις αποφοίτησης. Η προσθήκη προφορικής εξέτασης, όταν έχει μεσολαβήσει ήδη η αξιολόγηση των νέων δικαστών για την εισαγωγή τους στη Σχολή, αλλά και για τη συμμετοχή τους σε όλη την εκπαιδευτική διαδικασία επί ένα περίπου έτος, κρίνεται υπερβολική, όπως υπερβολική κρίνεται επίσης και η εξίσωση της συμμετοχής της γραπτής και προφορικής δοκιμασίας στον τελικό βαθμό των εκπαιδευομένων. Για το λόγο αυτό καταργείται η προφορική δοκιμασία κατά την αποφοίτηση.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αλλαγές υιοθετούνται ως προς τον τρόπο επιλογής των δικαστών που παρακολουθούν τα προγράμματα επιμόρφωσης. Με βάση το άρθρο 35 παρ. 2 του νόμου 3689/2008, υποχρέωση αιτιολογίας της άρνησης επιλογής ενός δικαστή υπάρχει μόνο εάν έχει ήδη δύο φορές παραληφθεί. Η διαφάνεια όμως της σχετικής διαδικασίας προϋποθέτει την αιτιολόγηση της κρίσης ήδη από την πρώτη φορά και μάλιστα όχι μόνο όταν απορρίπτεται κάποιος δικαστικός λειτουργός, αλλά και όταν γίνεται δεκτός. Αιτιολογία δεν απαιτείται μόνον όταν δεν τίθεται ζήτημα επιλογής. Αλλαγές υιοθετούνται και ως προς τον ορισμό της Οργανωτικής Επιτροπής των προγραμμάτων επιμόρφωσης, ο οποίος πρέπει να γίνεται εγκαίρως από το καθ' ύλη αρμόδιο Συμβούλιο Σπουδών, που κατάρτιζει τα προγράμματα, και όχι από τον Διευθυντή Επιμόρφωσης, όπως προβλέπει το άρθρο 39 ν. 3689/2008.

Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο, που αφορά το εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό, επισημαίνεται η ανάγκη κατά το δυνατό ισόρροπης επιλογής των διδασκόντων κατά το πρώτο και δεύτερο στάδιο της κατάρτισης από το δικαστικό σώμα, τους καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τους δικηγόρους και άλλους επιστήμονες εγνωσμένου κύρους, ώστε η εκπαίδευση που προσφέρεται να έχει τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα. Με τον τρόπο αυτό καθόλου δε διακυβεύεται βέβαια η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης, εφόσον ο πλουραλισμός των απόψεων κατά την παροχή των αναγκαίων νομικών γνώσεων, ενισχύει την ανεξαρτησία κάθε δικαστή, ο οποίος δικάζει μόνο με βάση το Σύνταγμα, τους νόμους και τη συνείδησή του. Άλλωστε, η συμβολή των δικαστικών λειτουργών στη συνολική κατάρτιση των εκπαιδευομένων παραμένει σε κάθε περίπτωση καθοριστική, εφόσον αυτοί έχουν την απόλυτη ευθύνη κατά το τρίτο στάδιο της κατάρτισης. Στο ίδιο αυτό Κεφάλαιο καθορίζονται επίσης τα κριτήρια επιλογής των διδασκόντων και καθιερώνονται κυρώσεις για την περίπτωση που κάποιος διδάσκων δεν είναι συνεπής στα καθήκοντά του. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της παρατηρούμενης αναστάτωσης του προγράμματος σπουδών όταν κάποιος διδάσκων δεν προσέρχεται στα μαθήματά του. Προβλέπεται επίσης η κατάρτιση του προγράμματος σπουδών τόσο ως προς τους διδάσκοντες όσο και ως προς τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας από συλλογικό όργανο, δηλαδή το Συμβούλιο Σπουδών, ώστε και στον τομέα αυτό να υπάρχει η μέγιστη δυνατή διαφάνεια, ενώ για τον ίδιο λόγο επιβάλλεται πλέον η έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο και όχι μόνο από τον Γενικό Διευθυντή, προκειμένου να προσδιοριστούν αμοιβές και κάθε άλλης μορφής δαπάνες προς τα μέλη της Σχολής. Αλλαγές γίνονται επίσης σε σχέση με το διοικητικό προσωπικό, ώστε αφενός να μειωθεί ο αριθμός των οργανικών θέσεων από τις δεκαέξι – οι οποίες δεν κρίνονται αναγκαίες – στις 12 και να προβλεφθεί θέση βιβλιοθηκονόμου, που απουσιάζει, και αφετέρου να προβλεφθεί συγκεκριμένη διαδικασία ως προς τον τρόπο επιλογής και παραμονής του προσωπικού στη Σχολή. Τέλος, υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις, προκειμένου οι νέες ρυθμίσεις να τύχουν άμεσης εφαρμογής.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Το Ινστιτούτο Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων ιδρύθηκε το 1966, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Ως σκοποί του Ινστιτούτου ορίστηκαν: (α) η επιστημονική έρευνα των προβλημάτων του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου και των Διεθνών Σχέσεων, και κυρίως η επιστημονική παρακολούθηση των εθνικών δικαίων, η μελέτη του διπλωματικού δικαίου και των υφιστάμενων Διεθνών Σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και των υπόλοιπων Κρατών, η θέση της Ελλάδας σε διεθνείς οργανισμούς (ΕΟΚ, Συμβούλιο της Ευρώπης, Ατλαντική Συμμαχία κλπ.), και (β) η παροχή πληροφοριών, ιδίως για τα πιο πάνω θέματα στα Υπουργεία, τα Δικαστήρια, Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Επιτροπές της Βουλής.

Για την υλοποίηση των σκοπών του το Ινστιτούτο προχώρησε στην διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συνεδρίων, τη μελέτη και παρακολούθηση του διεθνούς δικαίου και των διεθνών σχέσεων και την παροχή πληροφοριών και γνωματεύσεων στα Ελληνικά Δικαστήρια. Το Ινστιτούτο διαθέτει επίσης σημαντικότερη βιβλιοθήκη διεθνούς δικαίου και διεθνών σχέσεων - η οποία περιέχει και πολύτιμο υλικό σχετικό με τα εθνικά μας θέματα - και ακόμη, τη «Βιβλιοθήκη των Ηνωμένων Εθνών» που λαμβάνει, με πληρωμή ετήσιας συνδρομής, απευθείας από το διεθνή Οργανισμό, όλες τις σειρές των εκδόσεών του, των εγγράφων, βιβλίων, πρακτικών κ.α. Το Ινστιτούτο, εξάλλου, έχει επιδείξει σημαντικότερο εκδοτικό έργο. Οι μέχρι σήμερα εκδόσεις του περιλαμβάνουν εκατό περίπου τόμους βιβλίων και περιοδικών από τις γνωστές και στο εξωτερικό επιστημονικές σειρές "Thesaurus Acroasium", "International Friedship", «Επιστημονικά Δημοσιεύματα», "Jus Gentium" και "Hellenic Review of International Relations". Στους τόμους δημοσιεύονται μονογραφίες, διδακτορικές διατριβές, τα πρακτικά των ετησίων συνόδων διεθνούς δικαίου και διεθνών σχέσεων του Ινστιτούτου, ομιλίες ελλήνων και ξένων διπλωματών και πολιτικών, που γίνονται στα πλαίσια των δημοσίων εκδηλώσεων του Ινστιτούτου και άλλες επιστημονικές εργασίες αλλοδαπού και ελληνικού δικαίου. Τέλος, το Ινστιτούτο από το 1973 και επί 31 συναπτά έτη διοργανώνει στη Νομική Σχολή του Α.Π.Θ. ειδικά μαθήματα διεθνούς δικαίου και διεθνών σχέσεων, κατά το πρότυπο της Ακαδημίας Διεθνούς Δικαίου της Χάγης, στα οποία έχουν διδάξει καταξιωμένοι διεθνολόγοι καθηγητές και διπλωμάτες. Τα μαθήματα αυτά, όπως είναι γνωστό, έχουν καταστήσει το Ινστιτούτο παγκόσμια γνωστό και συγκεντρώνουν κάθε φορά στη Θεσσαλονίκη μεγάλο αριθμό ελλήνων και ξένων επιστημόνων και άλλων ενδιαφερομένων ειδικών, όπως διπλωμάτες, εμπειρογνώμονες, υπαλλήλους των διεθνών οργανισμών και πολλούς σπουδαστές, κατά μέσο όρο από 50 χώρες μέλη του ΟΗΕ. Τα Πρακτικά αυτών των συνόδων του Ινστιτούτου, που εκδίδονται κάθε χρόνο, έχουν αξιολογηθεί κατ' επανάληψη από έγκυρα επιστημονικά περιοδικά του εξωτερικού ως ίσης αξίας με τα αντίστοιχα της Ακαδημίας Διεθνούς Δικαίου της Χάγης.

Ωστόσο η δραστηριότητα αυτή του Ινστιτούτου και η μεγάλη του προσφορά περιορίζεται σημαντικά από το 2004 – όταν για πρώτη φορά δεν κατέστη δυνατή η πραγματοποίηση των μαθημάτων - και κυρίως μετά την απόχώρηση της προηγούμενης διευθύντριας του Ινστιτούτου, καθώς ανέκυψαν σημαντικά νομικά προβλήματα κατά την επιλογή νέου διευθυντή, όπως φαίνεται και από σχετικό έγγραφο του Προέδρου του ΔΣ του Ινστιτούτου, με το οποίο ζητά αλλαγή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Κατόπιν τούτου, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναγνωρίζοντας τον πολύ σημαντικό ρόλο που έχει διαδραματίσει το Ινστιτούτο, το οποίο μάλιστα κατά τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του ήταν στενά συνδεδεμένο με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, διαπιστώνοντας όμως παράλληλα σημαντικά προβλήματα σε ό,τι αφορά το νομοθετικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία του, κρίνει

σκόπιμη τη συνολική αναμόρφωσή του. Στο πλαίσιο αυτό, σκόπιμη θεωρείται επίσης η αναδιοργάνωση της εσωτερικής δομής του Ινστιτούτου, ώστε να καλύπτει πλέον με επάρκεια όλους τους τομείς του Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου, η άμεση σύνδεσή του με τη λειτουργία του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του οποίου πρέπει να αποτελεί οργανικό τμήμα και να τροφοδοτείται επιστημονικά από αυτό και η σύνδεση του με την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών και τα Δικαστήρια της χώρας. Σημαντική θεωρείται επίσης η διεύρυνση του προσφερόμενου από το Ινστιτούτο προς τα εποπτεύοντα Υπουργεία έργου.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο τρίτο Μέρος ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με τη διεύθυνση του Ελληνικού Ινστιτούτου Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου, καθώς και μεταθέσεων δικαστικών λειτουργιών που είχαν ανακύψει στην πράξη. Θεσμοθετείται για πρώτη φορά η άσκηση ασκουμένων δικηγόρων σε όλα τα δικαστήρια της χώρας και καθορίζεται η μεταβατική ισχύς των διατάξεων του νόμου για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών και το Ινστιτούτο Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Ειδικότερα, στις κατ' άρθρο διατάξεις προβλέπονται τα ακόλουθα:

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1

Ορίζεται ότι όπου στις διατάξεις του νόμου αναφέρεται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών εννοείται πλέον ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ο Υπουργός Οικονομικών, αντίστοιχα.

Άρθρο 2

Τροποποιείται το άρθρο 2 ν. 3689/2008, ώστε να προβλεφθεί πλέον ρητά, ότι την οικονομική διαχείριση της Σχολής την αναλαμβάνει πάντα ένα μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υπό την Εποπτεία του γενικού Διευθυντή της Σχολής. Τροποποιείται επίσης το άρθρο 3 ν. 3689/2008, ώστε τα όργανα διοίκησης της Σχολής να περιοριστούν τελικά σε δύο, δηλαδή στο Διοικητικό Συμβούλιο και τον Γενικό Διευθυντή της, ο οποίος άλλωστε είναι πλέον πλήρους απασχόλησης.

Άρθρα 3 – 6

Με τις διατάξεις αυτές τροποποιούνται οι διατάξεις που αναφέρονται στα όργανα διοίκησης της Σχολής και οι αρμοδιότητές τους. Ειδικότερα, στο άρθρο 3 προβλέπεται η πλήρης αναμόρφωση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να γίνει πράξη το «άνοιγμα» της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών στην κοινωνία με την ισόρροπη συμμετοχή εκπροσώπων των δικαστικών λειτουργιών, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, δικηγορικών συλλόγων αλλά και εκπροσώπων επιστημονικών ενώσεων, εγνωσμένου κύρους και να επιτευχθεί έτσι ουσιαστικά η αναλογία που υπήρχε πριν από το ν. 3689/2008. Με το άρθρο 4 τροποποιείται το άρθρο 5 του νόμου και ορίζεται πλέον ότι ο Γενικός Διευθυντής είναι μέλος ανώτατου δικαστηρίου, ο οποίος ορίζεται για μία μόνο

τριετή θητεία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση εκ περιτροπής από κάθε κατεύθυνση που διδάσκεται στη Σχολή, δηλαδή Πολιτική – Ποινική και Διοικητική. Αποκλείεται να είναι Πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού και οφείλει να βρίσκεται εγκατεστημένος στην έδρα της Σχολής, ενώ ορίζονται και τα κριτήρια που πρέπει να συνεκτιμώνται για τον διορισμό του. Με το άρθρο 5 τροποποιείται το άρθρο 6 ν. 3689/2008, και ορίζεται ότι οι Διευθυντές κατάρτισης και επιμόρφωσης είναι δικαστές ανώτερων δικαστηρίων, που συνεπικουρούν στο έργο του τον Γενικό Διευθυντή και ορίζονται με μερική απασχόληση για μία μόνο τριετή θητεία. Τέλος, με το άρθρο 6 τροποποιείται το άρθρο 7, καταργούνται οι τρεις σύμβουλοι σπουδών, εφόσον πλέον υπάρχουν συνολικά τρεις Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, απολύτως ειδικοί για τον κλάδο που υπηρετούν, οι οποίοι μάλιστα πρέπει να βρίσκονται στη Σχολή τουλάχιστον δύο φορές την εβδομάδα. Προβλέπεται επίσης για πρώτη φορά η δημιουργία θέσης συμβούλου επιμόρφωσης για θέματα ευρωπαϊκού δικαίου, την οποία καταλαμβάνει καθηγητής πανεπιστημίου με ειδίκευση στο ευρωπαϊκό δίκαιο, προκειμένου να ενημερώνονται εγκαίρως όλοι οι δικαστές σχετικά με τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τόσο στον τομέα της νομοθεσίας όσο – και κυρίως – της νομολογίας των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, όπου υπάρχει σημαντικό κενό, καθώς ο μεγάλος φόρτος εργασίας εμποδίζει συχνά τους δικαστές μας από του να ενημερωθούν εγκαίρως σχετικά με τις εξελίξεις αυτές.

Άρθρο 7

Τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 3689/2008, που αναφέρεται στο Συμβούλιο Σπουδών, ώστε η σύνθεσή του να γίνει περισσότερο αντιπροσωπευτική και το έργο του πιο αποτελεσματικό. Για το λόγο αυτό προβλέπεται πλέον η λειτουργία δύο Συμβουλίων Σπουδών, ενός για την πολιτική – ποινική κατεύθυνση και για την κατεύθυνση των εισαγγελιών και ενός για τη διοικητική κατεύθυνση. Ταυτόχρονα τροποποιείται και η δεύτερη παράγραφος του άρθρου, ώστε οι εργασίες των συμβουλίων διδασκόντων να συνδεθούν με το έργο του Συμβουλίου Σπουδών, ενώ επιπλέον προβλέπεται διαδικασία ψήφησης και αιτιολόγησης των προτάσεων των συμβουλίων διδασκόντων, έτσι ώστε οι προτάσεις να είναι πληρέστερες όταν φθάνουν στα Συμβούλια Σπουδών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 8

Τροποποιείται το άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3689/2008 και προβλέπεται ότι πλέον οι εξετάσεις γενικά, γραπτές και προφορικές, διενεργούνται στην έδρα της Σχολής. Τροποποιείται επίσης το άρθρο 10 παρ. 1 περ. α στοιχ. ββ του ν. 3689/2008. Συγκεκριμένα, διευρύνεται το ανώτατο όριο συμμετοχής στο διαγωνισμό από το 40° στο 45° έτος, ώστε να μην αποκλείονται από το διαγωνισμό άτομα που διαθέτουν αυξημένη εμπειρία, πολύ χρήσιμη για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων τους και διευκρινίζεται ότι όλα τα προσόντα των υποψηφίων, εκτός από το όριο ηλικίας, πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο έναρξης του διαγωνισμού.

Άρθρο 9

Τροποποιείται το άρθρο 11 του ν. 3689/2008 σε ό,τι αφορά τον ορισμό μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στην εξεταστική επιτροπή καθώς και τον ορισμό των εξεταστών των ξένων γλωσσών. Με βάση τον ισχύοντα νόμο, το μέλος ΔΕΠ που συμμετέχει στην εξεταστική επιτροπή ορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων χωρίς προϋποθέσεις διαφάνειας, ενώ οι ξένες γλώσσες εξετάζονται είτε από μέλη της εξεταστικής επιτροπής είτε από άλλους δικαστές ή τρίτους, που ορίζονται επίσης με μη διαφανείς διαδικασίες από την εξεταστική επιτροπή. Στο προτεινόμενο σχέδιο προβλέπεται ότι το μέλος ΔΕΠ ορίζεται πλέον με κλήρωση μεταξύ όλων των μελών ΔΕΠ από τη βαθμίδα του καθηγητή των Νομικών Τμημάτων της χώρας οι οποίοι διδάσκουν τα προς εξέταση μαθήματα, ενώ ως εξεταστές ξένης γλώσσας, ορίζονται, επίσης με κλήρωση, μόνο δάσκαλοι ξένων γλωσσών στα Τμήματα Νομικής της χώρας ή μέλη ΔΕΠ,

στα οποία έχουν ανατεθεί καθήκοντα εξέτασης των ξένων γλωσσών κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις στα μεταπτυχιακά προγράμματα των Τμημάτων Νομικής.

Άρθρα 10 - 11

Με τις διατάξεις αυτές τροποποιούνται τα άρθρα 12 και 13 ν. 3689/2008, ώστε να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή διαφάνεια ως προς τον τρόπο επιλογής των προς εξέταση θεμάτων. Για το σκοπό αυτό μειώνεται το χρονικό διάστημα μεταξύ του χρόνου ορισμού της Επιτροπής και διεξαγωγής των γραπτών εξετάσεων, ορίζεται ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η επιλογή των θεμάτων και προσδιορίζεται επακριβώς ο τρόπος βαθμολόγησης και επαναβαθμολόγησης. Καταργείται η δυνατότητα ανάθεσης της διόρθωσης των γραπτών σε τρίτους, η οποία στερείται οποιασδήποτε ασφάλειας. Περιορίζεται τέλος η σημασία της προφορικής εξέτασης, καθώς και η σημασία της προαιρετικώς εξεταζόμενης δεύτερης ξένης γλώσσας. Αντίθετα συνυπολογίζεται στη βαθμολογική κλίμακα η πιθανή κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στον κλάδο δικαίου που θα υπηρετήσει ο νέος δικαστής, όπως και η κατοχή διδακτορικού τίτλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 τροποποιείται το άρθρο 17 ν. 3689/2008, καθώς ιδρύεται στη Σχολή και η κατεύθυνση κατάρτισης και επιμόρφωσης των Εισαγγελέων, ενώ περιορίζεται και ο χρόνος των αργιών κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. Τροποποιείται επίσης το άρθρο 18 του ίδιου νόμου, ώστε να διευκρινιστεί ο χρόνος προετοιμασίας του προγράμματος σπουδών, ο τρόπος κατάρτισης και το περιεχόμενό του. Παράλληλα ορίζεται ότι το πρόγραμμα σπουδών δεν μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει σοβαρός λόγος και προηγούμενη απόφαση του αρμόδιου Συμβουλίου Σπουδών.

Άρθρο 13

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 19 ν. 3689/2008, ώστε να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διδασκαλία θεμάτων που σχετίζονται με το ελεύθερο φρόνημα των δικαστών, με ανάλυση παραδειγμάτων δικαστικών λειτουργιών που έχουν διακριθεί για το ήθος και την ανεξαρτησία της γνώμης τους. Έμφαση δίδεται επίσης στη διδασκαλία θεμάτων που σχετίζονται με τη δικαστική ανεξαρτησία και την τήρηση των θεμελιωδών δημοκρατικών αρχών. Προβλέπεται τέλος η βαθμολόγηση των σπουδαστών και κατά το στάδιο αυτό της κατάρτισής τους, ώστε να δοθεί έμφαση στη σημασία των διδασκόμενων μαθημάτων.

Άρθρο 14

Με το άρθρο 14 τροποποιούνται τα άρθρα 20 και 21 ν. 3689/2008. Ειδικότερα, η έναρξη του δεύτερου σταδίου κατάρτισης μετατίθεται στην 1^η Απριλίου, αντί της 1^{ης} Μαΐου, έτσι ώστε να μπορεί το στάδιο αυτό να ολοκληρωθεί μέχρι τέλος του έτους και να διευρυνθεί κατά ένα μήνα ο τρίτος κύκλος, της πρακτικής άσκησης. Με την ίδια διάταξη εξειδικεύεται ο τρόπος κατάρτισης των νέων δικαστών κατά το στάδιο αυτό. Προβλέπεται ως υποχρεωτική η διεξαγωγή τριών τουλάχιστον εικονικών δικών στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι εκπαιδευόμενοι καθώς και η παρακολούθηση δικών μία τουλάχιστον φορά κάθε μήνα. Αλλαγές γίνονται και ως προς την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων. Με βάση τον ισχύοντα νόμο, βαθμολογία δίνουν μόνο οι διδάσκοντες που έχουν συμπληρώσει περισσότερες από 14 ώρες διδασκαλίας, κάτι που δεν είναι σωστό, εφόσον με τον τρόπο αυτό υποβαθμίζονται εκ των προτέρων συγκεκριμένα μαθήματα, τα οποία όμως μπορεί να είναι σημαντικά, παρά τις περιορισμένες ώρες διδασκαλίας. Για τη σωστότερη λοιπόν απεικόνιση της πραγματικής αξιολόγησης των διδασκόντων προβλέπεται πλέον ότι όλοι οι διδάσκοντες δίνουν βαθμολογία για όλους τους εκπαιδευομένους, η οποία όμως υπολογίζεται με διαφορετικό συντελεστή κατά τη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογικής κλίμακας. Ειδικότερα, οι βαθμοί εκείνων που διδάσκουν μέχρι 14 ώρες, πολλαπλασιάζονται με συντελεστή 0,7, ενώ η βαθμολογία εκείνων που έχουν διδάξει περισσότερες ώρες πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 1.

Άρθρο 15

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται αρχικά το άρθρο 22 ν. 3689/2008 ως προς τις εξετάσεις αποφοίτησης, οι οποίες είναι πλέον μόνο γραπτές. Προβλέπεται επίσης ότι οι εξετάσεις γίνονται κατά το τελευταίο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου και όχι του Ιανουαρίου, όπως γίνεται σήμερα και ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής που θα διενεργεί τις τελικές εξετάσεις στην κατεύθυνση των Εισαγγελικών Λειτουργιών.

Άρθρο 16

Με το άρθρο 16 τροποποιείται η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 23 του ν. 3689/2008, ώστε να συνυπολογίζεται στον βαθμό των εκπαιδευομένων και ο μέσος όρος της βαθμολογίας του πρώτου σταδίου κατάρτισης, ενώ σημαντικότερη είναι η αλλαγή που επιχειρείται στο άρθρο 25 του ν. 3689/2008, με την οποία προστίθεται στην πρακτική άσκηση μια σειρά σεμιναρίων στο ειδικό πλέον αντικείμενο κάθε κατεύθυνσης. Με το ίδιο άρθρο τροποποιείται επίσης το άρθρο 28 του ν. 3689/2008, ώστε η βαθμολογία του πρώτου σταδίου κατάρτισης να συνυπολογίζεται και στην τελική βαθμολογία των εκπαιδευομένων, ενώ ρυθμίζεται, με την τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 3689/2008, και ένα ζήτημα που είχε ανακύψει στο παρελθόν, σχετικά με τον φορέα που καλύπτει τις αποδοχές των εκπαιδευομένων στις περιπτώσεις που καθυστερεί ο διορισμός τους. Τέλος, με δεδομένη τη διεύρυνση του χρόνου της πρακτικής άσκησης, αλλά και τον πολύ πιο εντατικό χαρακτήρα της, μειώνεται ο χρόνος της προβλεπόμενης στο ίδιο άρθρο δοκιμαστικής θητείας, από τους δεκαοκτώ μήνες στους δέκα μήνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 17

Με το άρθρο 17 τροποποιείται αρχικά το άρθρο 33 ν. 3689/2008, έτσι ώστε το πρόγραμμα επιμόρφωσης να καταρτίζεται εγκαίρως ήδη από το μήνα Σεπτέμβριο, ενώ τροποποιείται και η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 35 ν. 3689/2008, ώστε η επιλογή των δικαστών που συμμετέχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια να είναι σε κάθε περίπτωση αιτιολογημένη, με βάση τα κριτήρια που θέτει ο ίδιος ο νόμος στην πρώτη παράγραφο του ίδιου άρθρου. Τροποποιείται ακόμη η διάταξη του άρθρου 39 ν. 3689/2008, έτσι ώστε πλέον την Οργανωτική Επιτροπή κάθε επιμορφωτικού προγράμματος να την ορίζει εγκαίρως, ήδη από το μήνα Σεπτέμβριο, το Συμβούλιο Σπουδών. Με την αλλαγή αυτή εξασφαλίζεται η ύπαρξη εύλογου χρόνου για την επιμελημένη κατάρτιση των προγραμμάτων επιμόρφωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 18

Τροποποιείται το άρθρο 43 του ν. 3689/2008, ώστε (α) να γίνει σαφές ότι στη διδασκαλία των μαθημάτων πρέπει να συμμετέχουν διδάσκοντες από τους κλάδους των δικαστικών λειτουργιών, των πανεπιστημιακών καθηγητών και των δικηγόρων ή άλλων επιστημόνων, (β) να καθοριστούν τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την ανάθεση της διδασκαλίας σε συγκεκριμένους διδάσκοντες και (γ) να γίνεται πλέον η ανάθεση της διδασκαλίας με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου Συμβουλίου Σπουδών. Προβλέπονται επίσης κυρώσεις για τους διδάσκοντες που δεν είναι συνεπείς στα καθήκοντά τους, με αποτέλεσμα να αναστατώνεται το πρόγραμμα της Σχολής.

Άρθρο 19

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται το άρθρο 44 του ν. 3689/2008 και προβλέπεται πλέον ότι οι οργανικές θέσεις της Σχολής είναι συνολικά δώδεκα, μέσα στις οποίες προβλέπεται και μία θέση βιβλιοθηκονόμου. Προβλέπεται επίσης ότι η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται με τη συνήθη διαδικασία του ΑΣΕΠ, ορίζεται ότι τόσο η απόσπαση υπαλλήλων στη Σχολή, όσο και η παράταση της απόσπασης γίνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού

Συμβουλίου και περιορίζεται ο χρόνος απόσπασης στις δύο κατά ανώτατο όριο τριετίες, εκτός των περιπτώσεων που δεν υπάρχουν άλλοι ενδιαφερόμενοι.

Άρθρο 20

Με το άρθρο 20 τροποποιείται το άρθρο 45 του ν. 3689/2008, ώστε να προβλεφθεί πλέον ότι η εισήγηση ως προς τις αμοιβές των διδασκόντων και κάθε άλλης μορφής δαπάνες στη Σχολή πρέπει να κατατίθεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση του Γενικού Διευθυντή. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι η Σχολή στις νομικές της υποθέσεις εξυπηρετείται μόνο από το νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρα 21 -23

Στα άρθρα αυτά προβλέπεται η μετατροπή του Ινστιτούτου Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και προσδιορίζονται με ακρίβεια οι σκοποί του καθώς και οι τρόποι πραγμάτωσής τους.

Άρθρα 24 -25

Στο άρθρο 24 ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με τον ορισμό, τη λειτουργία, τα καθήκοντα και την αμοιβή του Διευθυντή του Ινστιτούτου, ενώ στο άρθρο 25 ρυθμίζεται η λειτουργία του Διοικητικού του Συμβουλίου.

Άρθρα 26 -27

Στο άρθρο 26 προβλέπεται η οργάνωση του Ινστιτούτου σε τέσσερα Τμήματα, ώστε να επιτευχθεί με τον τρόπο αυτό η καλύτερη λειτουργία του και ρυθμίζονται θέματα διεύθυνσης και οργάνωσης των Τμημάτων, ενώ στο άρθρο 27 προσδιορίζονται οι κατηγορίες του αναγκαίου για τη λειτουργία του Ινστιτούτου προσωπικού.

Άρθρο 28

Το άρθρο 28, που επαναλαμβάνει παλαιότερη διάταξη, προσδιορίζει τους πόρους του Ινστιτούτου, δηλαδή την ετησία επιχορήγηση του Κράτους, που εγγράφεται στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, τα έσοδα από τις επιστημονικές πληροφορίες και γνωμοδοτήσεις που παρέχει το Ινστιτούτο, τα έσοδα από την πώληση των δημοσιευμάτων του και χορηγίες, δωρεές και κληροδοτήματα προς το Ινστιτούτο.

Άρθρο 29

Με το άρθρο αυτό ορίζονται οι προϋποθέσεις για την ανακήρυξη των χορηγών του Ινστιτούτου και ορίζονται τα δικαιώματα που αυτοί αποκτούν.

Άρθρα 30 -31

Τέλος, με τα άρθρα 30 και 31 προσδιορίζεται ο τρόπος ψήφησης του κανονισμού Λειτουργίας του Ινστιτούτου και το περιεχόμενό του και διευκρινίζεται, όπως άλλωστε προβλεπόταν και στο παλαιότερο νομοθετικό πλαίσιο, ότι το Ινστιτούτο διατηρεί το δικαίωμα να στεγάζεται σε κατάλληλες αίθουσες που παραχωρούνται από το Δημόσιο και να εκτυπώνει τα δημοσιεύματά του σε χαρτί που παρέχεται σε αυτό δωρεάν στο Εθνικό Τυπογραφείο.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 32

Με το άρθρο 32 ρυθμίζεται ένα θέμα που απασχολεί από χρόνια το Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου και σχετίζεται με την διεύθυνση του Ινστιτούτου. Προβλέπεται ότι ως Διευθυντής του προσλαμβάνεται καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής, πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή ομότιμος καθηγητής Νομικού Τμήματος ημεδαπής ή αλλοδαπής Πανεπιστημιακής Σχολής και ότι αυτός αποχωρεί αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση του εβδομηκοστού δευτέρου (72^{ου}) έτους της ηλικίας του. Η ίδια ρύθμιση ισχύει και για τον Υποδιευθυντή του Ινστιτούτου.

Άρθρο 33

Στο άρθρο 33 προβλέπεται ότι μέρος της άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων, διάρκειας έως έξι μηνών, μπορεί να γίνει στο πολιτικό και διοικητικό Εφετείο ή Πρωτοδικείο ή στην αντίστοιχη Εισαγγελία της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου που είναι εγγεγραμμένος ο ασκούμενος. Ο αριθμός των ασκούμενων, η κατανομή αυτών σε τμήματα και η εξειδίκευση των καθηκόντων που θα επιτελούν, καθορίζονται από τα όργανα διοίκησης του Εφετείου, Πρωτοδικείου ή της Εισαγγελίας, μετά από γνώμη του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Κατά την άσκηση αυτή στις άνω δικαστικές υπηρεσίες ο ασκούμενος λαμβάνει αμοιβή που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 34

Στο άρθρο 34 υπάρχουν μεταβατικές διατάξεις, για τη σταδιακή υιοθέτηση των νέων ρυθμίσεων σε ό,τι αφορά τους διευθυντές, τους διδάσκοντες και τους υπαλλήλους της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών, ώστε να μη διαταραχθεί η ομαλή λειτουργία της, ενώ μεταβατικές διατάξεις υπάρχουν και για τους εργαζόμενους στο Ινστιτούτο Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Άρθρο 35

Στο άρθρο 35 προβλέπεται η κατάργηση του ν.δ. 4561/1966, που διέπει μέχρι σήμερα τη λειτουργία του Ινστιτούτου Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων.

Άρθρο 36

Στο ακροτελεύτιο άρθρο του σχεδίου νόμου ορίζεται ότι η ισχύς του νέου νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν στις επί μέρους διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. Ραγκούσης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Δ. Δρούτσας

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Α. Διαμαντοπούλου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. Καστανίδης